PROPERTY OF ACKU

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۰۵۱

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یولسم کال – دویمه دوره، ۱۰۵۱ مه گڼه، پر له پسې ۲۱۲۶ گڼه د ۱۳۹۰ ل.د غبرګولي ۸مه – دیکشنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق جمادي الثاني ۲۶ مه د ۲۰۱۱ د مې ۲۹ مه

امریکا د ملا محمد عمر په ګډون د پنځو تنو لست پاکستان ته سپارلی

امریکا یې چارواکو له پاکستان نه غوښتنه کړې ده، چې د طالبانو د مشر ملامحمدعمر پر خلاف دې د عملیاتو لپاره استخباراتي معلومات ورسره شریک کړي. امریکا پاکستان ته په دې اړه یو بشپړ لیست سپارلی دی، چې د پنځو کسانو نومونه پکې اخیستل شوي دي. له ملامحمد عمر سره سره د القاعده شبکې د مشر اسامه بن لادن د مرستیال ایمن الظواهري، د طالبانو د حقاني ډلې د پوځي مشر سراج الدین حقاني، د القاعده یوسمه ییز مشر الیاس کشمیري او په لیبیا کې د القاعده ۳مخ

رویداد دیروز تخار، تسلسل قتل زنجیره یی مقام های بلندپایهٔ دولتی

جنرال داوود قوماندان ۳۰۳ پامیر با چند تن از مقام های بلندپایهٔ دولتی دیروز طی حملهٔ انتحاری که در ساختمان ولایت تخار رخ داد، کشته شدند.

گفته می شود که در این رویداد، بر علاوهٔ جنرال داوود و شماری از مقام های دولتی دیگر که هنوز معلومات دقیق در مورد آنان ارایه نگردیده، شماری از سربازان افغان و خارجی نیز جان باخته و یا مجروح شده اند.

باید گفت، جنرال داوود در گذشته یکی از قوماندانان برجستهٔ جهادی و در اوایل دولت کرزی به عنوان معین مبارزه بر علیه مواد مخدر وزارت امور داخله ایفای وظیفه می کرد.

نامبرده در این اواخر، به صفت قوماندان ۳۰۳ پامیر که مبارزه با ناامنی های زون شمال کشور از وظایف اساسی آن بود، منصوب شد.

به هر حال، آنچه حادثهٔ دیروز تخار پیش چشمان ما قرار می دهد، در گام اول، تغییر تکتیک مخالفان را به نمایش می گذارد. در گذشته ها، زور حملات انتحاری و بمی طالبان در مناطقی محسوس بود که به عنوان پایگاه عنعنه یی طالبان پنداشته می شد و یا اینکه قوت و نیروی جنگی طالبان در آن مناطق از قبل مشخص بوده و حساب شده تلقی می گردید؛ به گونهٔ مثال مناطق جنوب کشور و برخی از ولایت های شمال از جمله کندز و بغلان. اما در این اواخر، مخالفان با تغییر تکتیک آنها توانسته اند، در مناطقی نفوذ نمایند که در گذشته ها از امنیت نسبی برخوردار و فکر نمی ص۳

قزاقستان و طرح اعزام نیرو به افغانستان

با وجود هشدارهای مکرر طالبان به قزاقستان مبنی به عدم فرستادن نیروهای نظامی به افغانستان، قزاقستان دیروز باردیگر تاکید کرد، که چهار عسکر اداری به افغانستان می فرستد. عسکر عبدالرحمان اف سخنگوی وزارت امور خارجهٔ قزاقستان اعلام کرد، این کشور و نیروهای خارجی مستقر در افغانستان تنها با اعزام چهار کارمند برای فعالیت در دفترهای مرکزی سازمان ناتو در کابل با یکدیگر توافق کرده اند.

گفته می شود، پارلمان قزاقستان با استقرار این نیروها در افغانستان موافقت کرده است، اما تحقق این موضوع نیاز به موافقت مجلس سنا و ناتو دارد.

این درحالی است که طالبان هفتهٔ گذشته در بیانیه یی خطاب به مسوولان قزاقستان نوشته بود، دولت این کشور با این تصمیم خواسته های مردم و منافع منطقه یی خود را نادیده گرفته است.

در میان جمهوری های آسیای مرکزی، قزاقستان در

مقایسه با دیگر جمهوری های منطقه، تنها کشوری بوده است که در برابر تحریک و تحرک گروه های افراط گرا و طالبان در حاشیهٔ امنیت قرار داشت. این درحالی است که از پیش از نشست ۱۸ ماه می (۲۸ ثور) پارلمان قزاقستان که در آن پیشنهاد فرستادن نیرو و مشارکت در ماموریت نیروهای خارجی در افغانستان به تصویب رسیده بود، جامعهٔ این کشور شاهد برخی ناآرامی ها از جمله انفجار روز ۱۷ می(۲۷ ثور) در مقر نیروهای امنیتی در شهر آق تپه بود . اخیرا" نیز سخنگوی کمیتهٔ امنیت ملی قزاقستان از وقوع انفجاری مهیب در اطراف ساختمان موقت این کمیته در آستانه خبر داده بود. رسانه‌های محلی از احتمال انتحاری بودن این ص۳

در رویدادهای مختلف خشونت؛

شش سرباز دیگر خارجی کشته شدند

شش سرباز دیگر خارجی در رویدادهای دیروز کشور در مناطق مختلف کشته شدند. به گزارش ایرنا، سه سرباز کشورهای همراه با یک سرباز گرجستانی، جمعه شب در حوادث جداگانه در افغانستان جان های شان را از دست دادند. دفتر مطبوعاتی نیروهای خارجی کمک به امنیت افغانستان (ISAF) دیروز در بیانیه یی بدون اشاره به محل دقیق رویداد، هویت و ملیت سربازان جان باخته آورده است: دو سرباز این نیروها در نتیجهٔ انفجار ماین کنار جاده یی کشته شدند و نظامی سوم نیز، در درگیری با مخالفان مسلح جان خود را از دست داده است. نیروهای گرجستانی مستقر در افغانستان نیز، از کشته شدن یک سرباز این نیروها در ولایت قندهار خبر داده اند.

از سوی دیگر، وزارت دفاع بریتانیا دیروز با انتشار بیانیه یی اعلام کرد: دو سرباز بریتانیایی که جمعی کندک ۴۲ کماندوها بودند، روز گذشته در ولسوالی نادعلی هلمند کشته شدند.

این دو سرباز هنگام گزمه در منطقهٔ موسوم به 'لوی منده' با بم کنار ص۳

روسیه و امریکا قرارداد فروش ۲۱ هلیکوپتر به افغانستان را امضاء کردند

سازمان نظارت بر فروش های تسلیحاتی وزارت دفاع روسیه اعلام کرد، روسیه قراردادی با اردوی امریکا برای تحویل ۲۱ فروند هلیکوپتر نظامی می –۱۷ به اردوی افغانستان، امضاء کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از مسکو، این قرارداد، شامل تحویل هلیکوپترهای جدید، ارایهٔ خدمات زمینی و پشتیانی سخت افزاری و تخنیکی است. رسانه های روسیه ارزش این قرارداد را ۳۶۷ میلیون و ۵۰۰ هزار دالر ذکر کردند.

ریانووستی به نقل از سرویس فدرال برای همکاری نظامی –فنی روسیه افزود: هلیکوپترهای روسیه برای استفاده ص۳

وزیر دفاع آلمان:

نیروهای ما بعد از ۲۰۱۴ نیز در افغانستان می‌مانند

وزیر دفاع آلمان گفت: گرچه برنامهٔ خروج از افغانستان تا سال ۲۰۱۴ اعلام شده، اما نیروهای آلمانی بعد از ۲۰۱۴ نیز، در این کشور حضور خواهند داشت.

توماس دومزییر، وزیر دفاع آلمان گفت که دولت آلمان گرچه برنامهٔ خروج نیروهای خود از افغانستان را تا سال ۲۰۱۴ اعلام کرده، اما بعد از آن نیز، به شکل نیروهای کمکی و آموزشی در افغانستان حضور خواهد داشت.

وزیر دفاع آلمان افزود: پایبند بودن به مسوولیت‌های بین المللی در مناطق بحران، وظیفهٔ اصلی وزارت دفاع است. در همین راستا، تجهیز دوباره سربازان با ساختارهای ضروری امر محرزی است.

وزیر دفاع آلمان هم‌چنین در گفتگو با سایت انترنتی فرانکفورتر آلگماینهٔ آلمان، از امکان حضور آلمان در ماموریت‌های کشورهایی چون پاکستان، یمن، سومالیا و یا سودان سخن گفت.

دومزییر گفت: تجربهٔ شکست ما در افغانستان دلیلی نیست که ما از حضور در دیگر ص۳

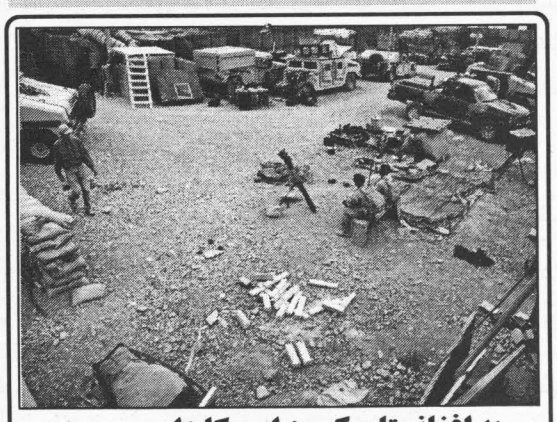

په افغانستان کې د امریکا دایمي پوځي اډې، پوښتنې او ارزونې

۲

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

دیگر صبر مردم لبریز شده است!

تداوم کشتار غیرنظامیان افغان به دست نیروهای خارجی مستقر در کشور، به عنوان یک معضل امنیتی خطرناک و حساسیت برانگیز شمرده می شود که همواره اعتراضات گسترده یی را در پی داشته است. تلفات غیرنظامیان در نتیجهٔ عملیات های نظامی نیروهای خارجی اکنون به مشکل روزمرهٔ مردم ما تبدیل شده است.

دیروز یکتن از نماینده گان مردم نورستان در ولسی جرگه ابراز داشت، طی چهار روز گذشته نیروهای ناتو بیش از ۳۰۰ تن را که اکثر آنان غیرنظامیان بودند، در این ولایت کشته اند.

این در حالی است که چندی پیش نیز، رویدادهای مشابهی از سوی نیروهای خارجی در ولایت ننگرهار به وقوع پیوسته بود و شماری از غیرنظامیان در عملیات های شبانه خارجی ها قربانی شدند.

کشته شدن یک نوجوان ۱۲ ساله و همچنین قربانی شدن یک مرد به همراه دختر خوردسالش و ... از رویدادهایی است که طی چند روز اخیر از سوی نیروهای خارجی شاهد ان بوده ایم.

۲ ماه پیش نیز ۹ کودک افغان در ولایت کنرتوسط حملات هوایی نیروهای ناتو قربانی شدند.

افزون براین، رویداد اخیر ولایت تخار که منجر به تظاهرات خشمگین و گستردهٔ مردمی گردید و طی آن بیش از ۱۰۰ کشته و زخمی شدند نیز، در این ردیف قرار می گیرد.

به هر صورت، کشتار غیرنظامیان توسط خارجی ها طی ۱۰ سال گذشته آن قدر انجام گرفته که به موضوعی عادی تبدیل شده، اما به هیچ عنوان نیز، توسط مجامع بین المللی به عنوان مصداق های نقض حقوق بشر توصیف نشده است.

این کشتارها و تداوم آن مخصوصاً در ماه های اخیر، باعث شد، تا رییس جمهور کرزی، ضمن انتقادها و محکومیت های مکرر، کشورهای غربی ذی دخل در قضایای افغانستان و نیروهای خارجی مستقر در کشور را تهدید به عکس العمل مردمی از طریق بزرگان قبایل و نماینده گان ملت افغانستان کند. اما با وجود این هشدارها، باز هم نظامیان خارجی، به معضل توجهی نداشته و همه روزه فجایع دیگری را رقم می زنند. تکرار کشتار زنان و کودکان و افراد غیر نظامی افغان توسط نظامیان خارجی مستقر در افغانستان یکی از مسائل و چالش ها فراروی دولت آقای حامد کرزی به شمار می رود و برخی از کارشناسان و صاحبنظران افغان معتقدند که باید مقامات دولتی و پارلمانی افغانستان در برابر حفظ جان اتباع این کشور، جدیت و جانفشانی بیشتری داشته باشند و با در پیش گرفتن و روی دست گرفتن سازوکارهای مناسب و قوی جلو اقدامات غیر قانونی نیروهای خارجی و کشتار غیرنظامیان بدست آنان را بگیرند.

به عنوان سخن آخر به صورت یک پیام کوتاه به دولتمردان، باید ابراز داشت، دیگر بس کنید...صبر مردم افغانستان از دادن این همه قربانی لبریز شده است. پس از این گونه حملات، نیروهای خارجی ابتدا به گردن نمی گیرند، اما بعد به عذرخواهی خالی اکتفا می کنند، از سوی دیگر، هم رییس جمهور به محکوم کردن حملات می پردازد و همه چیز تمام می شود! آیا با این عذرخواهی ها و محکومیت ها فرزندان خانواده های داغدار باز می گردد؟!

تمام مردم افغانستان از مسوولان حکومتی خواهان اند، از حاکمیت ملی خود استفاده و از این کشتار بی رحمانه جلوگیری کنند و اگر توانایی این کار را ندارند، البته این برای شان بیش از هر چه افتخار آمیز و بهتر خواهد بود، تا استعفای شان را به پیشگاه ملت افغانستان تقدیم نمایند.

آیا اگر تنها یکی از این هزاران رویدادی که در افغانستان توسط نیروهای خارجی رخ می دهد، در کشورهای خود این نظامیان، واقع می شد، ساکت می نشستند؟!!!

په افغانستان کې د امریکا دایمي پوځي اډې، پوښتنې او ارزونې

قاضی محمد حسن حقیار

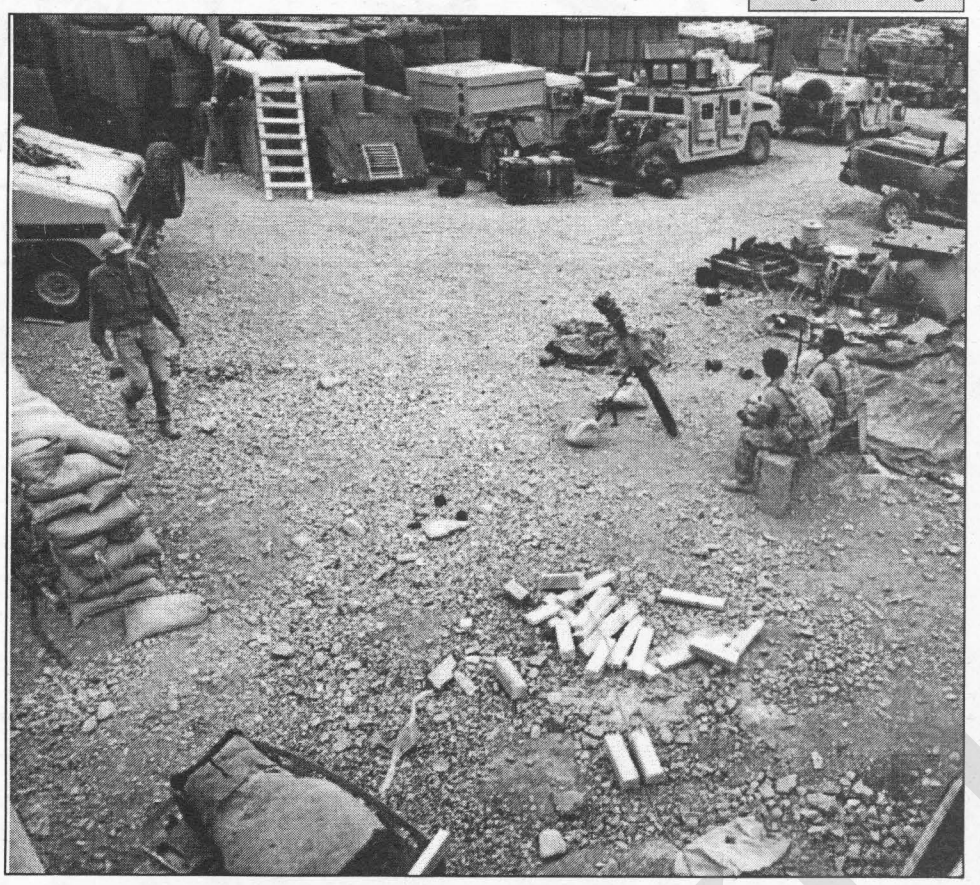

د نظامي هډو تیوري د څه لپاره؟

امریکا په ګڼو اروپایي، افریقایي او لوېدیځې آسیا په هېوادونو کې نظامي هډې لري، خو په مرکزي، جنوبي او ختیځه آسیا کې لا له دې هډو بې برخې وه او دا هغه سیمې دي، چې د امریکا اصلي سیاسي، اقتصادي، مذهبي، نظامي حریفان او رقیبان پکې اوسېږي او له لاس نه خوړلو قیمتي طبعي زېرمو او کانونو ډکې دي، دا سیمه د روس، هند او چین په څېر د اټومي او اقتصادي ځواک، د ایران او پاکستان په څېر د اټومي او مذهبي رادیکالي، د افغانستان په څېر د جهادي او اسلامي ویښتابه او د منځنۍ اسیا د هېوادونو په څېر د لاس نه خوړلو طبعي زېرمو کور بنه سیمه ده، ((آنکه خوبان همه دارند ما تنها داریم))

یا په بله وینا، دا سیمه د امریکا د سیاسي، مذهبي او نظامي اندېښنو او د طبعي بډایه سرچینو په لرلو د امریکا د اقتصادي جنون او عشق د اشباع چورلیز (محور) دی نو که امریکا د دې سیمې په تسخیر وتوانېږي نو بویه، چې ټولې سیاسي، مذهبي، نظامي او اقتصادي اندېښنې یې پورته او د نړۍ د پاچایۍ تاج یې پر سر شو، امریکا هېڅکله هم اسلامي اټومي هېواد پاکستان، په تیوریک او د پان شیعیزم په قبض اخته ایران او د نړۍ ستر اقتصادي ځواک چین چې همدا اوس یې هم امریکا زر ګونه میلیارده ډالره پورو ړې ده، نه شي زغملی، نه اټومي هند، چې په عنعنوي توګه دانګرېزانو سیاسي متحد او تر ډېره د دوی امپراطوري وه، نه د دوی اصلي رقیب مسکو، چې په افغانستان کې یې د افغان مجاهدینو په لاس ټپي کړ، خو مړ یې نکړ د ټپي مسکو ټپونه رغېدلي او پر نړۍ د بیا واکمنۍ هڅې یې پیل کړي دي، او آن د مېرکانو په څېر یې د امریکا تر زنې لاندې وینزویلا ته هم سوری کړي دی. د پورتنیو فاکټونو له مخې، دا سیمه امریکا ته تر بلې هرې سیمې ډېره مهمه ده او دلته د دوی نظامي شتون د دوی لپاره سیاسي آب حیات دی.

امریکا غواړي، چې د بېلابېلو سیاسي، اقتصادي، نظامي، ټولنیزو او مذهبي موخو لپاره دلته په سیمه کې تلپاتې حضور ولري، دوی غوښتل، چې د یو بې وارثه، کمزوري او له سیاسي او امنیتي انارشۍ څخه د ډک هېواد په توګه افغانستان ونیسي، دلته یوازې تش په نوم د افغانانو، خو په حقیقت کې د دوی اداره وي او د دې موخې لپاره یې ډېرې هلې ځلې وکړې او ډېرې ځانې او اقتصادي قربانۍ یې ورکړې.

خو کله چې امریکا ته جوته شوه، چې د امپراطوریود هدیرې ایلول او د افغانانو ښکېلول ورته ناشونې دي او ژر ده، چې د متوفي شوروي (یادش بخیر) په څېر د دوی د تدفین مراسم هم اعلان شي، نو په دې فکر کې شو، چې ځنګه خپل سر هم وژغوري او په سیمه کې خپل شتون او ګټې هم خوندي وساتي، هماغه وو چې سي. آی. اې د خپل یوه سناتور لینسي ګراهام له لارې د افغانانو او نړیوالود استمزاج لپاره په افغانستان کې د اوږدمهاله نظامي هډو جوړول وغوښتل، کله چې په دې وروستیو کې دا خبر ډېره توده شوه، نو د امریکایي چارواکو له خوا له استخباراتي تعامل سره سم په پیل کې دا دغه شخصي نظر وبلل شو، خو ورسره سمدستي یې د پلایوو او ویډیو کنفرانسونو له لارې له حامد کرزي وغوښتل، چې د دوی دې وړاندیز ته د عملي جامو وراغوستلو لپاره لارې چارې برابرې کړي.

امریکایان انګېري، چې دا د دوی موخو ته د رسېدو لپاره آسانه او له هره پلوه اقتصادي لار ده، هغوی په دې اړه د ګاونډیو اندېښنې هم محسوسې کړې دي او د هغوی د قناعت لپاره یې هلته هم پلاوي ولېږل.

امریکایان غواړي، دلته د تل لپاره پاتې هم شي، په نړۍ د خپلې پاچاهۍ خوب ته ښه تعبیر هم ومومي، سیمه هم وځاري او پر وړاندې یې مخالفتونه هم نه وي، امریکا له افغانستان څخه په سیمه کې د خپل ژاندارم د قوماندې د مرکز په توګه کار اخلي.

لکه وړاندې مو چې وویل امریکا دلته راتللو ته پلمې لټولې، دې سیمې ته وسلوال راتلل د امریکا استراتیژیکه اړتیا وه، هغه په عربي نړۍ کې د اسراییلو په ګټه هر هغه ځانته ژاندارم لري، خو په ختیځه نړۍ کې یې چې تر بل هر ځای پکې د امریکا د ستر ګو ازغي او د امریکا ګټې ډېرې دي، داسې کوم ژاندارم نه درلود، نو د دې ژاندرام مرکزیت ته افغانستان دوی ته اسانه او له نړیوالې ملاتړې څخه خلاصه ټاکنه وه.

په افغانستان کې د امریکا د نظامي هډو په اړه په برخلیک اوه نیزه کې دق – الف سباوون یوه لیکنه خپره شوې، چې په لږ تصرف یې دلته رانقلوو:

((کله نه چې د امریکا د پوځي اډو خبره راپورته شوې، نو د ګاونډیانو داند ښبنو خبره هم ورسره د یوه خندې او ځنډ په توګه راغبرګه شوې ده او دلیل دا دی، چې د امریکا دایمي اډې د ګاونډیانو ملي ګټې ګوابنې، دغه خبره کله هم ونه شوه، چې ایا افغانستان هم ملي ګټې لري او که نه؟

که د افغانستان له املې د امریکایانو حضور ګاونډیانو ته احتمالي ګوابنې پېښوي او جدي مخالفتونه راز ېږوي برعکس د افغانستان امنیت د ګاونډیانو له لاسه عملاً درهم برهم دی، یو یې وسلې رالېږي او بل یې وسله وال مخالفینو ته پټنځایونه چمتو کوي، خو نه غواړي، چې په افغانستان کې امنیت ډاډمن شي....

امریکا به د افغانستان، پاکستان او ایران د مخالفتونو پر بنسټ له اډو لاس واخلي؟

که اډې جوړوي د افغانستان پکې کومې ګټې خوندي دي؟

امریکا ولې دایمي اډې غواړي؟

ایا دا د امریکا غوښتنه ده او که د پنټاګون تصمیم؟

او داسې نورې بلاډېرې پوښتنې راز ېږ بدلې او بېلابېلې انګېرنې یې په ځواب کې رامنځ ته شوې دي، چې یوه یې هم هغه څه ته نه ده ورته، چې په خپله د سپینې مانۍ او د پنټاګون د سر سړي یې وایي، د متحده ایالاتو نو پخواني ولسمشر بېل کلنټن پر ۱۹۹۴ کال د ملګرو ملتونو عمومي اسامبلۍ ته په وینا کې داسې ویلي وو، چې (که چېرې زمور ملي امنیت له ګوابنې سره مخامخ شي، نو کولای شو، چې له نورو سره په ګډه عمل ترسره کړو او که اړتیا وه، نو آن په یوازې توګه به هم دا کار ترسره کړو، مور به له ډېمو کراسۍ څخه هم کار واخلو خو که اړ شو له زور او زیاتي څخه هم).....

بل لور ته سیمې ته د امریکا د راتګ لامل څه دی، ایا له افغانستان سره مرسته او که نه ترکاسې لاندې یې کومه نیم کاسه شتون لري، په دې اړه د امریکا په زړه کې پټ ارمان د امریکا د پخواني ولسمشر بُوش مرستیال دیک چیني په ژبه داسې زمزمه شو: (واشنګټن به هله بریالیتوب ته ورشي، چې د روسیې د نفتو زېرمې تر خپلې ولکې لاندې راولي، د روسانو د جمهوري اتحاد له ړنګېدا وروسته په ۱۹۹۱ کال د

دوهمه برخه: ۳مخ

نيروهای ما بعد از ۲۰۱۴ نيز ...

عرصه‌ها خودداری کنيم.

دومزيير در ارتباط با اينکه نقش حضور آلمان‌ها در ماموريت‌های خارجی چيست و اينکه آنها حافظ منافع کشور ما هستند يا نه، گفت: در وهلهٔ اول مسأله محرز اين است که نيروهای امنيتی برای تحقق منافع ملی ما وارد عمل می‌شوند. دفاع از کشور يکی از وظايف اوليهٔ ماست. علاوه بر اين، ما به دلايل ملی نيز، در اتحاد ناتو هستيم. وزير دفاع آلمان گفت: در برخی موارد نيز که بحث منافع ملی ما مطرح نيست، اين سوال مطرح می‌شود که آيا ما برای ادای مسووليت بين المللی خود در ماموريت ناتو حضور يافته‌ايم يا نه. وزير دفاع آلمان در ادامه گفت: اينکه بحث حضور نيروهای آلمان در سودان، سوماليا، يمن و پاکستان مطرح شود، امری محتمل است. البته ضرورت حضور ما در اين کشورها بسته به شرايط است، چرا که ما در سودان با ناظران سازمان ملل همکاری داشتيم، اما اين فرايند بايد به لحاظ سياسی دنبال شود و وزارت دفاع به تنهايی نمی‌تواند، در اين زمينه اقدام کند. دومزيير گفت: جنگ ادامهٔ سياست با به کارگيری ابزار ديگر است و سربازان بخشی از سياست خارجی ما و يک فرايند سياسی هستند. اين مقام آلمانی در ادامه گفت: فرايندهای سياسی ما با حضور نيروهای نظامی همراه است. سياست خارجی ما کلاسيک نيست و با سياست مالی، انکشاف، تحريم و سياست همسايگی ما نيز، همراه است. وی در ادامه افزود: نيروهای امنيتی حامی امنيت کشور هستند، اما نظارت بر حريم هوايی، حريم دريايی و برای مثال شرکت در ماموريت‌هايی چون ليبيا، بخشی از وظايف نيروهای امنيتی ما می‌باشد. اين مقام آلمانی در ادامه گفت: کشتن و مردن بخشی از ماموريت نيروهای ما در خارج از کشور است.

شش سرباز ديگر خارجی کشته ...

جاده يی برخورد کردند.

هفتهٔ گذشته نيز، يک عسکر بريتانيايی بر اثر انفجار بم در منطقهٔ نهر سراج هلمند کشته شده بود. با کشته شدن اين نظاميان، تعداد تلفات اردوی بريتانيا در افغانستان بر اساس آمارهای رسمی به ۳۶۸ تن افزايش يافت. به هر حال، اين حوادث در حالی به وقوع می پيوندد که پيروز (جمعه) به شمول هشت سرباز امريکايی نه عسکر خارجی در جنوب کشور کشته شدند. تلفات نيروهای خارجی مستقر در افغانستان طی سال جاری ميلادی به افزون بر ۲۱۰ تن می رسد. افزايش تلفات نيروهای خارجی در افغانستان درحالی است که ۱۰ سال از حضور اين نيروها می گذرد و براساس گزارش سازمان ملل متحد ناامنی ها و کشتار غيرنظاميان افغان نيز، به وخيم ترين حالت خود از زمان سقوط طالبان رسيده است.

روسيه و امريکا قرارداد فروش ...

در نيروی هوايی افغانستان از ماه اکتوبر اعزام خواهد شد و تحويل آنها در طول سال آينده نيز، ادامه خواهد يافت. در پی به بن بست رسيدن مذاکرات مقام های سازمان ناتو با روسيه برای خريد اين هليکوپترها، واشنگتن تصميم گرفت، خود بهای اين هليکوپترها را بپردازد. برخی از کشورهای عضو ناتو، مسکو را برای تحويل رايگان اين هليکوپترهای ترانسپورتی نظامی به افغانستان زير فشار قرار داده بودند، زيرا توانايی پرداخت بهای آنها را نداشتند.

قزاقستان و طرح اعزام نيرو ...

انفجار خبر داده‌اند. اما تا کنون هيچ شخص يا گروهی مسووليت اين انفجارها را برعهده نگرفته است. ناظران سياسی وقوع اين انفجارها را بی ارتباط با هشدار جريان‌های افراط در پی تصميم پارلمان قزاقستان در فرستادن نيروی نظامی به افغانستان نمی دانند. اکنون نيز، بعيد نيست که با علنی شدن موضوع فرستادن نيروی قزاقی به افغانستان، بر شمار اين ناامنی ها در اين جمهوری آسيای مرکزی افزوده شود. به ويژه که اين جمهوری پس از خروج نيروهای امريکايی از پايگاه خان آباد و طرح موضوع خروج نيروهای امريکايی از پايگاه مناس در قرغيزستان، قزاقستان اولين جمهوری منطقه بود که با واشنگتن برای استفادهٔ امريکا از پايگاه هوايی اين کشور جهت ارسال آنچه تجهيزات غير نظامی و البته مورد نياز نيروهای خارجی مستقر در افغانستان اعلام شد، موافقت کرد. اکنون نيز، ظاهرا قزاقستان در فرستادن نيرو به افغانستان قصد دارد، خود را پيشتاز ديگرجمهورهای منطقه معرفی کند. موضوعی که بدون ترديد، پيامدهای سياسی و امنيتی متعددی را به جامعهٔ اين کشور تحميل خواهد کرد. به انفجارهای اخير در آرامترين جمهوری آسيای مرکزی از همين زاويه بايد نگريست.

امريکا د ملا محمد عمر په ګډون د ...

شبکې د ځايي مشر عبدالرحمن نومونه شامل دي. يو امريکايي تلويزون وايي، چې امريکايي او پاکستاني چارواکو په دې اړه خبري کړي او دوې اوونۍ پر دغه ليست سره غږېدلي دي. امريکا له پاکستان نه تمه ښودلې ده، چې په يادو موضوع کې به پاکستان امريکا ته استخباراتي معلومات ورکړي، چې پر بنسټ به يې د يادو پنځو کسانو پر خلاف عمليات ترسره شي.

که څه هم په ايبټ اباد کې د القاعده شبکې پر مشر اسامه بن لادن تر شويو عملياتو وروسته پاکستاني سياست والوا د نظر خاوندانو په يوه خوله له امريکا نه دا غوښتنه وکړه، چې نور به يې په هيواد کې خپل سري عمليات نه کوي، خو د امريکا ولسمشر بارک اوباما دا خبره په ډاګه کړې، چې د خپلو دښمنانو پر خلاف که بشپړ معلومات په لاس ورشي، بيا به هم ورته بريدونه او عمليات ترسره کوي.

په افغانستان کې د امريکا دايمي ...

د روسانو توته توته کېدل او د هغوی د نفتو په زېرمو ولکه د واشنګټن د ستراتېژۍ له مهمو او بنسټيزو اهدافو څخه دي او دا چې ولې، په دې اړه له روسيې سره مخامخ ګوتې نه ماتوي، نو ديک چيني يې په دليل کې وايي، چې روسان اوس هم اټومي غاښونه لري. چين، هند، روسيه او ايران غواړي، چې په سيمه کې د ستر و ځواکونو په توګه بروز وکړي، مګر په سيمه کې امريکايي پاليسيو يې د دغو ارادو پر وړاندې ډب اچولی دی، اما بياهم خپله ځواکمنتيا پراخوي او وخت ناوخت د يونيم ميزايل په ازمېښت سره د سيمې د ملکی دعوه کوي، چې دا کار ايران د ډېر او پرله پسې کوي او وايي چې دا توغندی تلاښ ويشتلای شي، او دغه بل يې د عربي بحيرې د ويشتلو توان لري او دغه دواړه واټنونه د امريکا خوښ نه دي او د امريکا له دفاعي پلان سره په تضاد کې واقع دي، د ډيفنس پلاننګ ګايډنس په نامه يو لارښود کې د واشنګټن د ريځ په دې ډول روښانه شوی دی (نور ملتونه او احتمالي ټلوالې شته دي، چې کېدای شي، په اوږدمهاله توګه خپل پوځي ځواک ته پراختيا ورکړي او د استراتيژيکو موخو په پلي کولو سره، په سيمه ييز او نړيوال ځواک بدل شي، مور بايد خپل ستراتيژي دې ته متمرکزه کړو، چې د دا ډول احتمالي سيالانو له رامنځ ته کېدو څخه مخنيوی وکړو.) پورتنيو څرګندونو ته په کتو سره ايران او پاکستان په سيمه کې هغه هيوادونه دي، چې سيمې ته د امريکايانو راتګ ته يې د واشنګټن له منطق سره سم شرايط چمتو کړل، يو يې د اوږدو واټن ويشتونکي راکټونه او توغندي هوا ته الوزوي او بل يې د سوداګری د نړيوال مرکز د بريد مسؤوليت اخستونکي ته په پوځي مرکز کې پناور کوي.

په عمومي توګه د امريکا د پوځي ادو جوړولو اهداف په ځانګړې توګه د نظامي مخ په ودې هيوادونو، د نفتو د زېرمو، د سيالو او دښمنو هيوادونو محاصره کول او نور دي، چې د امريکا پوځي ماهر جوزف ګرسون ورته په دې توګه اشاره کوي:

۱ـ د اوسني وضعيت تضمين:

پوځي اډې بايد د ګوابښ او وړولو له لارې تر لاسه شوي او سنی وضعيت تضمين کړي، د بهلګې په توګه په سويلي کوريا کې د متحدو ايالتونو د پوځي ادو دنده ګوابنول دي، په داسې حال کې چې په منځني ختيځ کې د دغه هيواد د پوځي ادو د جوړولو موخه وېرول او په دې توګه د سيمې د تېلو پر طبعي زېرمود کنټرول تضمين او د هغو د را اېستلو امتياز تر لاسه کول دي.

۲ـ دسيال او دښمن هيوادونو محاصره کول:

د سړې جګړې په ترڅ کې د پنټاګون د پوځي ادو بنسټيزه موخه د شوروي اتحاد او د چين د ولسي جمهوريت محاصره کول وو، د پوځي ادو دغه دنده د چين په اړه لا تر اوسه دوام لري، دغه رول او دنده په سويلي کوريا، جاپان، فلپين، استراليا، پاکستان، د diego Garcia او په منځنۍ اسيا کې د شوروي اتحاد په پرتله د متحدو ايالتونو پوځي ادو ته ور په غاړه دي.

۳ـ د هوايي او سمندري جګړه ييزو بېړيو ملاتړ او د هغو غبرتلتيا:

دغه دنده په تېره د جاپان په اوکيناوا Okinawa او توکيو ته څېرمه په يوکوسوکا yokosuka کې جوړې شوې اډې ترسره کوي، سربېره پر دې په فلپين، تايلنډ، سنګاپور او نورو ډېرو هيوادونو کې هم دا ډول اډې د همدې موخې لپاره جوړې شوې، چې د متحدو ايالتونو د سمندري پوځ د بېړيو، د جګړه ييزو الوتکو لېږدوونکې، په ټومي وسلو سمبال او بتلونه، او داسې نورو پوځي بېړيو ملاتړ وکړي.

۴ـ د متحدو ايالاتونو د پوځي ځواک د پرسونل روزنه او تمرين:

د پوځيانو پر روزنې او تمرين سربېره له دغو اډو اخبستل کېږي، دا ډول اډې د جاپان په اوکيناوا okinawa فلپين، سويلي کوريا، اسپانيې، ايټاليا، هندوراس hondurfas، المان ختيزه اروپا او کوبټ کې دي، ښايي په عراق کې هم د همدې موخې لپاره پوځي اډې جوړې شوې وي.

۵ـ د پوځي ځارګرو لپاره د شونتياوو برابرول:

د دغو پوځي اډو دندې، قومانده، کنټرول، د اړيکو ټينګول، په ځارګری چارواکې او اټومي جګړه کې د مهمو دندو د ترسره کول او همدارنګه له فضايي ځارګری څخه ګټه اخيستل او د جګړې لارښوونه ده، چې ښې بهلګې يې د افغانستان او عراق جګړې دي، دغه دندې د متحدو ايالتونو اډې په اوکيناوا okinawa، قطر او استراليا کې ترسره کوي.

۶ـ د حکومتونو کنټرول:

متحده ايالتونه د خپلو پوځي اډو له لارې د پوځي اډو منونکي (کوربه) هېوادونه کنټرولوي، د ترکنټرول لاندې حکومتونو په لېست کې تر ټولو دمخه جاپان، کوريا، المان، سعودي عربستان، عراق او افغانستان شامل دي.

د جوزف د څرګندولو له مخې دغو اهدافو ته په کتو سره افغانستان يوه دهغو سيمو څخه ګڼل کېږي، چې امريکايانو ته د خپلو جيوسټراتېژيکو، جيواکنامیکو او همدارازد ترلاسه شوې برتری د ساتنې په موخه د ډېر اهميت لرونکې ده.

د دې چيني مخکې ذکر شوې څرګندونو څخه داسې پايله ترلاسه کېږي، چې متحدو ايالتونو د سړې جګړې په پراوکې پوځي اډې د شوروي اتحاد، د چين د مخنيوي په موخه جوړې کړې وي، خو اوسمهال واشنګټن هغه د خپلو جيوسټراتېژيکو، جيواکنوميکو موخو او همدارنګه د ترلاسه شوې برتری د ساتنې لپاره جوړوي، نو ځکه پر هر هېواد له پوځي يرغل څخه وروسته، پنټاګون، سمدلاسه هلته د پوځي اډو جوړولو په لټه کې شي، ښې بهلګې يې د نورو ترڅنګ د عراق او افغانستان دولتونه دي.

خو پوښتنه داده، چې د افغانستان ملي ګټې د امريکا په دغه تصميم کې څومره مطرح دي، .... خو که ګاونډيانو ته ګوابښ وي، نو بيا دې ايران د وسلو کتارونه بند کړي او پاکستان دې هم له جبکب اباد څخه د امريکايانو اډه وشړي، ځکه چې پاکستان خو ځانته اټومي ځواک وايي دا چاره خو به يې له واکه پوره وي، اما که پاکستان د سند ايالت په جيکب اباد کې د امريکا اډه د پاکستان له ګټو سره متضاده نه بولي، نو په افغانستان کې هم ورته تعامل دی او بايد ګاونډيان يې په اړه مخالفت ونه کړي.))

برخليک اوه نيزه، يکشنبه د غويي اتلسمه ۱۳۹۰ هل کال

نور يا

د نړيوالو مرستو په لګولو کې ...

به يې د ځلوبښت فيصدو پر ځای اتيا فيصده کمه کړې وه. جليلي دا هم وايي، چې د بهر نيو مرستو مصرف د هغوی د شرطونو له کبله سخته دی. د ده په وينا د معارف او کليوالي پراختيا پروګرامونو ته زياتې پيسې ورکوي، خو نورو پروګرامونو لکه په هيواد کې د موجودو روغتونو د پراختيا يا د ظرفيتونو د لوړولو او هرات ښار ته د لويې لارې پروژې ته پيسې نه ورکوي. ده بله ستونزه دا وبلله، چې کله يو سړک په امنيتي دلايلو جوړ نه شي، د هغه لپاره ځانګړې شوې پيسې نورو سيمو ته نه شي انتقالېدای. د جليلي په وينا لا هم له افغانستان سره د نړيوالو مرستو په درو کې دوې برخې د اين جي او ګانو له لارې مصرفېږي. د امريکا د نړيوالې پراختيا اداره يا يو ايس ايډ په ۲۰۰۹ مالي کال کې شپاړس سوه مليون ډالره لګولي دي.

رويداد ديروز تخار، تسلسل قتل ...

شد، در آن جاها مخالفان به گونه يی تردد و فعاليت داشته باشند که خطر جدی را متوجه دولت و مردم سازند که گزارش هايی از خشونت و ناامنی در ولايت سرپل، جوزجان، فاريـاب و پروان که در اين اواخر، روی صفحات رسانه ها بيشتر ديده می شود، شواهد روشن برای اين مدعاست. رويداد ديروز تخار و حوادث ناامنی در ديگر ولايات شمالی کشور، نشان می دهد که مخالفان در همچو مناطق نيز، فعال و می توانند، نيروهای دولتی را غافلگير و به چالش بکشند.

در همين حال، چنين به نظر می رسد که از مدت تقريبا يک سال به اين سو، مخالفان مسلح در موارد بيشتر، مقام های بلندپايهٔ دولتی را هدف قرار داده اند. چنانکه طی دو ماه گذشته، در تسلسل قتل زنجيره يی، اين چندمين مقام دولتی است که در نتيجهٔ عمليات مشابهی کشته می شوند.

ماه گذشته، جنرال عبدالرحمن سيدخيلی قوماندان امنيهٔ کندز، خان محمد مجاهد قوماندان امنيهٔ قندهار و قبل از آن عبدالله لغمانی معاون رياست عمومی امنيت ملی و انجنير عمر والی کندز، شکار همچو رويدادها گرديدند.

در بعد ديگر و دومی، اين رويداد باز هم نمايانگر ناتوانی و ضعف نيروهای امنيتی است؛ نيروهای امنيتی يی که توقع می رود، طی چند روز آينده، مسووليت تامين امنيت چندين منطقه کشور به آنها سپرده شود. طی يک ماه گذشته، اين چندمين باری است که نيروهای مخالف در درون ساختمان های دولتی نفوذ کرده و موفق دستيابی به اهداف مطلوب شان شوند. داخل شدن عاملان انتحاری در ساختمان وزارت دفاع، در پايگاه نظامی در شرق کشور که باعث کشته و زخمی شدن، ده ها سرباز داخلی و خارجی گرديد، انفجار انتحاری در درون شفاخانهٔ نظامی سردار محمد داوود خان همه، به وضوح نشان می دهد، مخالفان با هر تکتيکی که بوده، توانسته اند، در درون ساختمان های دولتی که از آنها به شدت پاسداری می شود، نفوذ نموده و به اهداف شان دست يابند.

یو هېواد او درې ډوله جګړه!!!

میوند

افغانستان هغه هېواد دی، چې د خپل تاریخ په اوږدکې یې ډېر لږ کلونه د جنګ او جګړو له اوږه لرې تېر کړي دي. اساسي علت یې هم د افغانستان جیوپولیټکس موقعیت دی، چې هم یې د منطقې د هېوادونو او هم یې د نړۍ د هېوادنو نظر ځان په خوا جلب کړی دی. مور به وړاندې نه ځو، خو که یوازې د تېرو لسو کلونو راهیسې به په افغانستان کې د جګړې پر وضعیت رنا واچوو، ویلی شو، چې په دې هېواد کې جګړه ورځ تر بلې سخته شوې او لا هم د سختوالي په خوا ځي. سره له دې چې په دې هېواد کې د بهرنیانو له خوا شروع شوې جګړه د سولې نه بلکې د جنګ د راوستلو لپاره ده، ځکه سوله یې راوستلی نو په دې تېرو کلونو کې به اوس دا سوله راغلې وای، چې په نړۍ کې به یې ساری نه و. خو بالعکس په دې هېواد کې جنګ په هر لور لاړ او هر لور ته یې ډول ډول خاښونه وکړل. په همدې هکله څو ورځې وړاندې واشنګټن پوسټ ورځپاڼې د افغانستان د جګړې په هکله یو نوی راپور خپور کړ او په کې ویل شوي، چې په افغانستان کې حاضر دمه درې ډوله جګړه روانه ده، لومړی جګړه د القاعده او د نورو ورته ډلو پر وړاندې ده، دویمه د وسلوالو مخالفانو له حملو څخه د نوي تاسیس شوي حکومت ساتل دي او درېیمه جګړه هم چې زیاته نه احساس کېږي اما ډېره دردونکې ده، هغه په داخل کې ټولنیزه او فرهنګي جګړه ده. په دې مانا چې دا جګړه د هغو کسانو ترمنځ ده چې د افغانستان د عصري کولو پلویان دي او زیاتره په کابل کې اوسي او د هغوی چې د عصري کولو ضد دي او معمولا په کلیو او باندو کې اوسي. واشنګټن پوسټ لیکي، په کونړ کې په تېره بیا د درې ولایت په پیچ دره کې د امریکا د ستراتیژۍ د محدودیتونو او امکاناتو په څرګندیدو سره ښکاره شوه، چې دغه درې واړه جګړې له یوبل سره تړلي دي.

دې ته په پام سره چې متحد ایالات د اسامه بن لادن تر وژولو وروسته د افغانستان لپاره په خپله ستراتیژۍ له سره غور کوي، په دې هېواد کې د امریکایي او ناټو ځواکونو عمومي قوماندان جنرال ډیویډ پیټرایوس د امریکا د استخباراتو د اداري د مشر په توګه غوره شوی او د ولسمشر بارک اوباما له پلان سره سم هم له افغانستانه په را روان دوبي کې امریکایي ځواکونه په وتلو پیل کوي، د کونړ د پیچ دره د درېیمې جګړې یو ښه تصویر وړاندې کوي. کله چې امریکایي ځواکونه په ۲۰۰۶ م کال کې د پیچ درې، کورنګل او وایګل درو ته ننوتل، د امریکا د وسلوال بغاوت ضد ستراتیژي کاملا نوې وه او په جګړه کې یې د بدلون پیشبیني کوله. د دغې ستراتیژۍ له مخې پوځي قوماندانانو او مشاورینو په سیمه کې له ځلوښتو زیاتې اړې چوړې کړې، سړکونه یې ورغول، ځود دغو لرې پرتو سیمو اوسېدونکي له عصري مدنیت څخه ګټه پورته کړي، ځان امن احساس کړي او د چارو کنټرول د حکومت په لاس کې وي.

په دې ترتیب د دغه پلان له مخې په سیمه کې د القاعده او نورو تروریستي ډلو فعالیتونه له ستونزو سره مخامخ شول. خو په دې ورځو کې د امریکا د بهرنیو چارو وزیر هیلري کلنټن پوسټ د مقالې لیکوال په پای کې دا نتیجه اخیستې چې په پیچ دره کې ناکامي په دې مانا نه ده چې د وسلوال بغاوت ضد ستراتیژۍ یوه ناکامه نظریه ده. اما حقیقت دادی چې دغه پالیسي هغه وخت ناکامه او له ستونزو سره مخامخ کېږي چې په لرې پرتو منزوي سیمو کې یې د تطبیق هڅه وشي چې خلک یې په خپله د دولتي سیستم حاکمیت نه غواړي. باید وویل شي، چې په حقیقت کې دا په خپله د امریکا د ناکامۍ او ماتې یوه برخه ده او ورو ورو به له ناکامۍ سره مخ کېږي. ځکه دوی ته د افغانستان جنګ او د افغانستان موقعیت په پوره توګه معلوم نه و، دوی یوازې د زور له مخې پر افغانستان حمله وکړه او د دې پر ځای چې هدف یې ترلاسه کړی وای، پاتې په کې راغلل او اوس د اسامه بن لادن له معمایي وژنې ورو ورو ځان ته د پښو سپکولو لپاره لارې ګوري او نړیوالو ته دا دلیل په لاس ورکوي، چې ګواکې امریکا القاعده وځپله او مشر یې ورته له منځه یوړ او په دې سره ځان ته د اوړو پوزه ږدي.

د نړیوالو مرستو په لګولو کې د افغان حکومت ستونزه

د اسوشتید پریس خبري اژانس د یوه راپور له مخې د افغانستان حکومت ته دا سخته کار نه دی، چې د سړکونو، ښوونځیو، څاګانو او کلینکونو لپاره، چې خورا زیاته اړتیا ورته شته، له بهرنیانو پیسې ترلاسه کړي، خو مشکله دا ده، چې څرنګه یې مصرف کړي.

په تېرو پنځو کلونو کې د کلینیکونو، د ځنښاک داوبو او د کارموندنې په شان پروژو لپاره، د مرستندویو هیوادونو په سلګونو میلیون ډالره نه دي ادا شوي.

افغان چارواکي وایي، چې اکثره وخت پیسې په ډېرو ستونزو ترلاسه کوي، یا تر خپلې تاکلې مودې ناوخته ورکول کېږي.

بیروکراسي یا ډېره کاغذبازي هم له بې کفایتي او اداري فساد سره یوځای شوې، چې دا هم خنډونه جوړوي.

د افغانستان په تېر مالي کال کې، چې د دلوې په وروستۍ نېمه پای ته ورسېد، حکومت ونه کړای شول، چې ۹۳۷ ملیون ډالره ولګوي، چې د دغه هیواد د ټولې انکشافي بودیجې څلوښت فیصده کېږي.

حکومت په تېرو کلونو کې اکثره پیسې ترلاسه کړې وې او د هر کال بودیجه تر بل کال ته پاته شوې ده.

د افغانستان د مالیې وزارت د بودیجې د څانګې رییس احمد جلیلي وایي، په روان مالي کال کې حکومت خپله انکشافي بودیجه په سلو کې څلوښت کمه کړه. د تاند د خبر له مخې، احمد جلیلي وایي که د ده په خوښه کېدای، نو د وزارتونو انکشافي بودیجه ۳ مخ

کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات ظالمانه، غیر انسانی یا تحقیر آمیز
ماده نهم: ۲– دولت های عضو، تعهدات خویش را بنابر بند (۱) این ماده مبنی بر مساعدت های فضایی مقابل در بین خود عمل خواهند کرد.
این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ – ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې د سر لیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل:– ۰۷۰۰ ۵۹۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل:– ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل:– ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنګ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com